

Energetická krize a Česko. Experti ve sněmovně diskutovali, jak ji řešit

3.11.2022 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Energetika v Evropě se nese v duchu snahy o udržitelnost. Odklon od uhlí doprovázelo v některých zemích i opouštění jádra. V loňském roce ovšem došlo ke zvyšování cen energií, které letos dohnala do historických maxim ruská agrese na Ukrajině.

„Energetika je komplexní obor, ve kterém je obsažené například právo, ekonomie nebo inženýrství,“ řekl předseda Komise pro energetiku AV ČR Jiří Plešek. Podpořil tak tvrzení předsedkyně Akademie věd ČR Evy Zažímalové o komplexnosti energetického odvětví. Proto je důležité zvát k diskusím odborníky na energetiku ze všech souvisejících oborů.

Mýty a zelená

Na téma *Příčiny energetické krize: mýty a fakta* referoval Jan Fousek, výkonný ředitel Asociace pro akumulaci energie (AKU-BAT CZ). Kolem příčin energetické krize podle něj stále koluje spousta mýtů – například, že za vysokými cenami energií stojí evropský *Green Deal* a emisní povolenky. Přitom právě obnovitelné zdroje energie mohou pomoci nalézt cestu z krize ven. Pro jejich využívání je však nezbytná akumulace energie, která u nás stále není právně ukotvená. Současnou krizi můžeme ale podle Jana Fouska vnímat jako nutný impuls ke změně.

Náročná budoucnost

Martin Kašák z České elektroenergetické přenosové soustavy se zabýval *Výzvami pro provozovatele elektrizační soustavy*. Od roku 2009 se soustředí energetická politika Evropské unie především na udržitelnost. Kvůli snahám o dekarbonizaci se odstavují uhelné elektrárny, avšak výstavba náhradních zdrojů zaostává za potřebami. Evropu tak čeká energeticky náročná dekáda a hrozí, že se Česko stane energeticky importní zemí. Zásadní je tedy nejen výstavba nových zdrojů, ale i udržování stávajících.

Seminář se konal v budově Poslanecké sněmovny.

Návrat k regulaci?

Otázku, zda obchodovat, nebo regulovat energetické trhy, položil Rostislav Krejcar, vědecký pracovník Českého vysokého učení technického v Praze a člen rozkladové komise Energetického regulačního úřadu. Od devadesátých let 20. století se trh s energiemi liberalizuje a stát reguluje jen nezbytné oblasti. Trh s elektřinou je v Česku otevřen od roku 2006 a liberální model fungoval až do letošního roku. „Zavedení cenového stropu bez dalších zásahů státu ovšem nemusí přinášet kýžené výsledky,“ upozornil Rostislav Krejcar a dodal, že úplný návrat k regulaci trhu představuje teoretickou možnost do budoucna. Neobešel by se ale bez zásadních změn v energetice i politice Evropské unie.

Legislativní bariéry

Právník Pavel Doucha se věnuje energetickému právu od roku 2009. Na semináři hovořil na téma *Legislativní nástroje řešení energetické krize*. Právní změny představují střednědobá a dlouhodobá řešení krize. Střednědobá formuluje Evropská unie, avšak na její podněty reaguje česká legislativa pomalu. Pavel Doucha vysvětlil, že v našem právním řádu zatím chybí implementace potřebných směrnic i zakotvení klíčových otázek moderní energetiky: „Byrokracie a některé chystané politické kroky dokonce kladou ještě větší překážky pro výstavbu obnovitelných zdrojů energie a modernizaci energetiky u nás.“

Experti se shodli, že pro Česko jsou klíčovými otázkami zvětšení kapacit jaderných elektráren, důraz na rozvíjení obnovitelných zdrojů energie a řešení zatím opomíjené akumulace energie. S tím souvisí nutnost zásadních legislativních změn. Politikům ale bohužel často chybí vůle se některým podstatným výzvám energetiky věnovat a leckdy stále upřednostňují populismus.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Energeticka-krize-a-Cesko.-Experti-ve-snemovne-diskutovali-ja-k-ji-resit>